

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår dato 27.08.2013
Deres dato 22.05.2013
Vår referanse 273-20473/PAN

NHOs høringsuttalelse om Statnetts konsesjonssøknad for tilrettelegging av kraftutveksling med Tyskland og Storbritannia

NHO's holdning er at det forventede kraftoverskuddet både bør nyttes til å styrke industriutviklingen i Norge og til mer kraftutveksling, og er i lys av dette positiv til konsesjonssøknadene. Det er fortsatt mange forhold som skaper usikkerhet, og betydningen av disse kan ha betydelige økonomiske konsekvenser. Det er nødvendig å arbeide videre med disse forhold i den videre prosessen for å sikre god lønnsomhet før selve investeringsbeslutningen foretas.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til Olje- og energidepartementets høringsbrev og Statnetts søknad om utenlandshandelskonsesjon etter energiloven for forbindelser til Tyskland og Storbritannia.

NHO mener det er gode muligheter for å videreutvikle Norges rolle som leverandør av balansekraft til Europa. Det er ressurseffektivt og gjør regionens energisystem mer klimavennlig og forsyningssikkert. Europas fornybarsatsning, klimapolitikk og åpning av det indre marked for energi gir Norge spennende kommersielle muligheter. Utfordringen er at alle europeiske land planlegger å eksportere fornybar kraft og mye tyder på at Norge/Sverige går mot et betydelig kraftoverskudd i et normalår frem mot 2020. I et slikt perspektiv er merverdien av vannkraften først og fremst knyttet til de kommersielle mulighetene som reguleringsevnen gir i et stadig mer stokastisk energisystem på kontinentet.

Norges potensial som leverandør av balansekraft begrenses i dag av kapasiteten i sentralnettet og av manglende kapasitet på mellomlandsforbindelser. Det er derfor positivt at det legges til rette for å øke utviklingskapasiteten mellom Norge og utlandet. Etter NHOs vurdering er det et mulighetsvindu nå for å styrke norsk verdiskaping og forsyningssikkerhet, slik at Tyskland og Storbritannia kan inkludere tilknytningene til Norge i sine fremtidige nettutviklingsplaner og utfordringene de har med å balansere ut de økende volumene med fornybar produksjon.

Samtidig er det helt sentralt at utbygging og drift skjer på samfunnsøkonomiske vilkår der insentivene plasseres riktig. Risiki og kostnader for kabler (herunder følgekostnader) og innenlands forsterkninger må belastes brukerne som får nytte av mellomlandsforbindelsene. Det må legges til rette for organisasjonsstrukturer og forretningsmodeller som ivaretar disse forholdene.

Statnett har levert en omfattende analyse som grunnlag for konsesjonssøknaden. Denne indikerer at det vil være god samfunnsøkonomisk lønnsomhet i prosjektene, samtidig som det er mange usikkerhetsmomenter. Det er nødvendig å arbeide videre med disse forhold for å sikre at sannsynligheten for lønnsomhet blir størst mulig, før selve investeringsbeslutningen foretas.

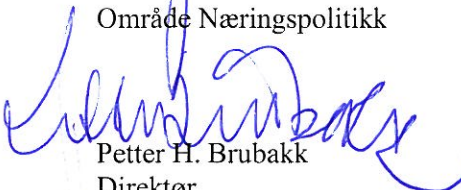
Først og fremst er usikkerheten knyttet til den pågående transformering av energimarkedene i Europa. NHO legger til grunn at EU/EØS ikke vil reversere prosessen mot et felles indre energimarked med mål for ressurseffektivitet, klimagassutslipp og konkurranseevne, selv om diskusjonen om nasjonale kapasitetsmarkeder står i kontrast til dette og ideen om det indre marked.

NHO mener at blant de forhold som må vurderes nærmere før investeringsbeslutning er:

- Handelsløsninger som tar sikte på å realisere det fulle verdiskapingspotensialet som fleksibiliteten til vannkraftsystemet utgjør, herunder handel med transmisjonsrettigheter, jf konsesjonssøknadens pkt. 1.1.3 og 2.1.3 og andre eierskaps- og driftsmodeller.
- NHO mener det må tilrettelegges for best mulig lønnsomhet når risiki og kostnader legges på kraftbrukerne, slik at bidraget til redusert nettleie kommer så tidlig som mulig (jf. vår høringsuttalelse om endring av energiloven om kraftutveksling av 16. november 2012).
- Det er behov for oppgradering og styrking av sentralnettet i Norge for å utnytte mulighetene til verdiskaping ved utveksling til Europa. Dette vil øke den innenlandske nettleien, noe som er bekymringsfullt for vår konkurranseutsatte kraftkrevende industri. Tiltak for å motvirke dette bør gjennomføres.

NHO har i lengre tid vært tilhenger av økte kraftutvekslingsmuligheter utover forsyningssikkerhetsperspektivet, men samtidig etterlyst et annet reguleringsregime og andre handelsløsninger som bedre ivaretar de kommersielle mulighetene som effektkapasitet og raskt vekslende og betydelige prisdifferanser gir. En forutsetning for å hente ut kablernes fulle lønnsomhet er at landene i de andre kabelendene aksepterer handelsløsninger som gir full utnyttelse av vannkraftsystemets unike kvaliteter, slik at den mest ressurs- og klimaeffektive løsning gjennomføres.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Næringspolitikk

Petter H. Brubakk
Direktør

Per Øyvind Langeland
Avdelingsdirektør